

1. Aanleiding

- Het Outbreak Management Team (OMT) heeft op 6 april jl. geadviseerd om de mogelijkheden voor ondersteuning van bron- en contactopsporing met behulp van mobiele applicaties te onderzoeken.
- **Doelstelling van de apps en/of andere digitale middelen is om:**
 - a. De belasting bij de GGD's te reduceren;**
 - b. Te helpen het Coronavirus onder controle te houden en verspreiding tegen te gaan** (als nieuwe besmettingen snel worden ontdekt, kan worden voorkomen dat men ongemerkt het virus aan anderen doorgeeft).
- Binnen VWS is een programma Realisatie digitale ondersteuning opgericht. Het programma heeft als opdracht digitale middelen te realiseren die tegemoet komen aan genoemde doelstellingen.

2. Realisatie apps en/of andere digitale middelen

- Op 10 oktober jl. is CoronaMelder landelijk geïntroduceerd. Hoewel CoronaMelder naar verwachting een forse bijdrage zal leveren aan het behalen van beide doelstellingen, adresseert CoronaMelder niet het verbeteren - en daarmee versnellen - van het bron- en contactonderzoek (BCO) door de GGD. Met andere woorden: het bron- en contactonderzoek is aangevuld; nu moet het bron- en contactonderzoek worden ondersteund.
- Nu worstelt de GGD blijvend met het snel in beeld krijgen van bekende contacten van een positief getest persoon, zodat deze tijdig in quarantaine of thuisisolatie gaan en transmissie wordt voorkomen. Voor het sneller kunnen benaderen van vermoede gevallen is het noodzakelijk dat het BCO-proces wordt ondersteund.
- Hiertoe is een app (Oplossing2) in ontwikkeling die fungeert als aanvulling op CoronaMelder: Waar CoronaMelder een waarschuwing geeft als mensen in de buurt zijn geweest bij een besmet persoon, maakt de aanvullende app het mogelijk voor de positief geteste persoon om direct contactgegevens in te laden en aan de GGD aan te geven welk type contact heeft plaatsgevonden (zeer nauw of juist beperkt). De uitkomsten van beide apps zullen dus deels overlappen, maar Oplossing2 biedt ook de noodzakelijke context informatie aan de GGD.
- De GGD ontvangt deze informatie digitaal waardoor zij sneller over de relevante contactgegevens van een besmet persoon beschikt. Hierdoor hoeft die inventarisatie niet meer in zijn geheel te worden uitgevoerd door een GGD-medewerker (wat veelal telefonisch gebeurt) en wordt de tijd van het bron- en contactonderzoek verkort. Ook zijn deze contactgegevens naar alle waarschijnlijkheid van een betere kwaliteit dan bij het reguliere bron- en contactonderzoek-proces doordat deze niet telefonisch worden doorgegeven en vervolgens moeten worden ingetypt door de GGD-medewerker. Hiermee wordt vollediger tegemoet gekomen aan voornoemde doelstellingen.
- Net als bij CoronaMelder worden ten aanzien van Oplossing2 geen concessies gedaan ten aanzien van privacy, informatieveiligheid, grondrechten, nationale veiligheid en toegankelijkheid en vrijwillig gebruik.
- Bewezen effectieve werkprocessen worden derhalve hergebruikt voor de totstandkoming van Oplossing2. Zo is sprake van een gelijklopende technische inrichting van de infrastructuur (waarbij informatie direct wordt doorgeleid vanuit de backend naar de beveiligde netwerkomgeving van de GGD's (Identity Hub)), wordt het design hergebruikt (onder andere om de toegankelijkheid te waarborgen) en worden onderdelen uit de specifiek voor CoronaMelder ontwikkelde test- en implementatiefase hergebruikt (denk aan de ontwikkeling van een e-learning-tool voor GGD-medewerkers).
- CoronaMelder is 'open source' en de totstandkoming derhalve volledig transparant. De online gedeelde 'changelogs' geven weliswaar een volledig beeld van de technische stappen die zijn doorlopen in opmaat naar (tussentijdse) releases, maar geven geen beeld van de dynamisch-politieke context, de visie en belangen van diverse stakeholders (zoals de Autoriteit Persoonsgegevens en de GGD's), de aanhoudende druk in de arena van het maatschappelijk debat en het verloop van beleids- en besluitvormingsprocessen.
- Voor een effectief verloop van het proces van realisatie van, advisering over en implementatie van Oplossing2 is het cruciaal dat kan worden geleund op zowel technische als netwerkkenis die is opgebouwd tijdens de realisatie van CoronaMelder.

Juridische basis

- Eind mei is in overleg met de Landsadvocaat, de HIS en VWS gekomen tot een deugdelijke juridische basis voor de organisatie-inrichting en bijbehorende bemensing. Er is een vijftal taskforces gedefinieerd en per taskforce is uniforme documentatie opgesteld. Het gaat om de taskforces (1) Realisatie (bouwteam); (2) Begeleiding (begeleidingscommissie); (3) Gedragswetenschappen; (4) Digitale ondersteuning bestrijding Covid-19 (DOBC); en (5) Uitvoering.
- Voor de taskforces 1 en 5 is onder het mom van dwingende spoed een eensluitende overeenkomst voorgelegd, welke vervolgens is aanvaard en ondertekend. Vanwege de budgettaire omvang is beroep gedaan op de uitzonderingsclausule 'dwingende spoed' als onderdeel van de Aw. Met de inzet van deze taskforces op Oplossing2 kunnen werkzaamheden blijvend onder de lopende overeenkomst worden uitgevoerd. Daarbij zij aangetekend dat de overeenkomsten na medio december niet meer kunnen worden verlengd.
- Voor de taskforces 2, 3 en 4 zijn eveneens eensluitende deelnameovereenkomsten voorgelegd, aanvaard en ondertekend. Omdat de kostenraming voor de deelnemers binnen de taskforces 2, 3 en 4 onder de aanbestedingsgrens bleef, is voor deze taskforces geen beroep gedaan op de uitzonderingsclausule 'dwingende spoed' als onderdeel van de Aw. De adviescommissies zullen, zij het in afgeslankte vorm, ook adviseren over Oplossing2. De verwachting is dat de kosten per deelnemer ook met inachtneming van dit deel van het adviestraject onder de aanbestedingsgrens zullen blijven. De werkzaamheden kunnen derhalve onder de lopende overeenkomst worden uitgevoerd.